

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 19.05.2026

Valtuustoaloite vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksujen alentamiseksi kadunvarsipysäköinnissä ja kaupunkikonsernin omistamissa pysäköintilaitoksissa yhtiön mahdollisuuksien mukaan

4602/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen, p. 044 416 3503

Päätös

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.04.2026

§ 45

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Perusteluosa

Valtuutettu Juha Rostedt ja 14 muuta valtuutettua jättivät 27.10.2025 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Lahden kaupungin tuoreen strategian mukaan kaupunki on uuden ajan yliopisto- ja ympäristökaupunki, joka on tehty kestäväksi. Tavoitteena on myös hiilineutraalius ensimmäisenä isoista kaupungeista.

Kaupungin itsensä keinot esim. liikenteen päästöjen rajoittamisessa ovat rajalliset, johtuen mm. kaupungin alueella sijaitsevista valtion teistä. Joitain asioita voi kuitenkin kaupunkikin tehdä, kuten kannustaa politiikallaan käyttämään vähäpäästöisiä ajoneuvoja keskusta-alueellaan. Näin keskustan vetovoimaa voidaan lisätä myös kestävästi. Siis porkkanoilla, ei kepeillä.

Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen minä ja allekirjoittaneet teemme aloitteen vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksujen alentamiseksi kadunvarsipysäköinnissä ja kaupunkikonsernin omistamissa pysäköintilaitoksissa yhtiön mahdollisuuksien mukaan. Esitämme, että normaalien pysäköintimaksujen hintoja alennetaan 50 %:lla ja asukas-/yrityspysäköintiä pysäköintityypistä riippuen 15–30 %:lla vähäpäästöisille, eli käytännössä sähköajoneuvoille esim. Helsingin kaupungin kriteerien mukaisesti.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Ehdotuksena vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksujen alentaminen on hyvä ja ympäristökaupungin arvojen mukaista. Käytännössä maksualennusten myöntäminen ei ole juuri nyt mahdollista, koska se lisäisi töitä ja vähentäisi tuloja.

Kaupunkiorganisaatio on juuri joutunut tekemään YT-neuvottelujen seurauksena henkilövähennyksiä ja karsimaan ei-lakisääteisiä työtehtäviä, eikä tähän tehtävään ole käytettävissä henkilöresursseja. Alennus vähentäisi kaupungin tuloja arviolta 70 000 euroa vuodessa ja sähköautojen osuuden lisääntyessä summa kasvaisi vuosittain. Lisäksi kannustevaikutuksen siirtymisessä sähköautoiluun arvioidaan olevan vähäinen, koska todellinen rahallinen säästö asukkaalle vuodessa olisi hyvin pieni verrattuna sähköauton korkeampaan hankintahintaan.

Sähköajoneuvoja koskevassa sääntelyssä on myös aiheellista huomioida niiden sosiaaliset vaikutukset. Ehdotetussa kannustimessa vaikutukset kohdistuisivat autoilun juokseviin kuluihin, eikä hankintahintaan, mikä on käytännössä suurin kynnys päästöttömän ajoneuvon hankinnalle. Ehdotetulla tavalla positiiviset vaikutukset kohdistuisivat pääsääntöisesti hyvätuloisiin, jo sähköauton hankkineisiin kotitalouksiin.

Hyvästä esityksestä huolimatta kuvatuin perustein esitämme, että kaupunki ei ota käyttöön sähköautoille pysäköintimaksualennuksia.

Perustelut vastaukselle

Vertailukaupunkina Helsinki

Helsingissä on käytössä täyssähköautoille 50 % alennus kadunvarsipysäköinnin maksuissa. Helsingin lisäksi vastaava alennus on ollut käytössä Espoossa, joka on maaliskuussa tekemällään päätöksellä luopunut sen käytöstä. Myös Helsinki suunnittelee alennuksesta luopumista. Tietojemme mukaan muualla Suomessa ei vastaavaa alennusta ole käytössä.

Helsingissä alennus on tarkoitettu väliaikaiseksi kannustimeksi ja kaupunki on päättänyt, että "tulevaisuudessa pysäköintimaksujen alennus tulee poistumaan myös täyssähköajoneuvojen osalta. Kaupunki kannustaa jatkossa muilla keinoin

siirtymää päästöttömään liikenteeseen.” Helsingissä alennusta on saanut myös asukaspysäköintitunnuksen maksuista.

Helsingin kaupungilla käytössä oleva prosessi alennuksen myöntämisessä vaatii käsityötä lupien käsittelyssä, eikä automatisoitua vaihtoehtoa ole käytettävissä. Kaupungin ylläpitämään vähäpäästöisten ajoneuvojen rekisteriin tallennetaan rekisterinumero, merkki ja malli ajoneuvon omistajan tai haltijan pyynnöstä sitten, kun tiedot on tarkistettu Traficom ajoneuvorekisteristä. Kaupunki toimittaa tiedot pysäköintimaksuoperaattoreille. Merkintä rekisterissä on voimassa kaksi vuotta, jonka jälkeen pyyntö tulee uusia ja tiedot tarkistaa. Alennuksen voivat saada muutkin kuin helsinkiläiset.

Mahdollinen alennuskäytäntö Lahdessa

Päijät-Hämeessä on 4600 täyssähköistä henkilö- tai pakettiautoa, joista 3000 Lahdessa. Lahti-Pisteen arvion mukaan Helsingin kuvausta vastaava lupaprosessi Lahdessa vaatisi työaikaan 4–5 henkilötyökuukautta vuodessa, jos puolet maakunnan sähköauton omistajista hakeutuisi alennusrekisteriin. Jos Helsingin mallin mukaisesti lupa tulisi uusia kahden vuoden välein, ei työmäärä tulevinakaan vuosina vähene, kun ottaa huomioon, että sähköautokanta kasvaa tällä hetkellä 40 % vuosivauhdilla. Tähän työtehtävään ei ole resursseja.

Taloudellisesti menetys kaupungille olisi noin 70 000 euroa vuodessa laskettuna nykyisellä sähköautojen osuudella autokannasta. Nyt tuloja maksullisesta kadunvarsipysäköinnistä on 2,5 milj. euroa vuodessa ja sähköautoja 5,4 % autokannasta. Vaikutus tulisi kasvamaan sähköautojen osuuden lisääntyessä.

Maksualennus kannustimena sähköauton hankintaan

Jos henkilö pysäköi Lahden keskustassa kahdesti viikossa ja kun nykyään 1-vyöhykkeellä keskimääräinen kertapysäköinnin maksu on 2 euroa, tulisi 50 % alennuksella kuukausittainen säästö olemaan alle 10 euroa ja vuosittainen noin 100

euroa. Tämän kannustevaikutus auton hankinnassa uskotaan olevan hyvin vähäinen.

Lahdessa on juuri toteutettu puolen vuoden kokeilu, jossa lauantaisin pysäköinti oli puolet halvempaa kuin normaalisti. Tämän vaikutus pysäköintimääriin oli olematon. Kokeilun tulos viittaa siihen, että maksualennuksella ei ole vaikutusta keskusta-asioinnin tiheyteen tai keston.

Muut pysäköintiluvat

Helsingissä sähköautoille myönnetään alennusta 17–25 % asukaspysäköintitunnuksen maksuista. Lahdessa käytössä oleva järjestelmä ei mahdollista autokohtaista alennusta asukaspysäköintimaksusta. Lahdessa tämän vaikuttavuus olisi Helsinkiin verrattuna vähäinen, koska meillä asukaspysäköinti on puolet halvempaa kuin Helsingissä ja järjestelmä on käytössä vain rajatulle osalle keskustakiinteistöjä.

Pysäköintilaitokset

Aloitteessa esitetään, että alennus otettaisiin käyttöön myös kaupunkikonsernin omistamissa pysäköintilaitoksissa yhtiön mahdollisuuksien mukaan. Lahden Pysäköinti Oy näkee, että yhtiö toteuttaa jo nyt toiminnassaan monin tavoin hiilineutraalius- ja ympäristökaupunkitavoitteita. Yhtiöllä ei ole taloudellisia edellytyksiä myöntää sähköautoille alennuksia pysäköintimaksuista, koska sähköautojen pysäköinti aiheuttaa yhtä paljon kuluja kuin polttomoottoriautojen. Lisäksi pysäköintilaitoksissa olevien sähköautojen latauslaitteistojen ylläpidosta tulee yhtiölle kuluja. Suomessa missään julkisessa pysäköintilaitoksessa ei ole vastaavia alennuksia käytössä.

Muut sähköautoilun edistämisen keinot

Kaupunki pyrkii vauhdittamaan siirtymistä sähköiseen ja päästöttömään liikenteeseen. Valmisteilla on esitys siitä, millä ehdoilla yksityiset yritykset voivat

saada lupia tuoda kadunvarsille ja yleisille pysäköintialueille julkisia latauspisteitä. Myös raskaan liikenteen julkisia latausasematarpeita selvitetään. Kaupunginhallituksen 2.3.2026 § 51 päätöksen mukaisesti kaupungin omat ajoneuvohankinnat tulevat ensi vuodesta lähtien olemaan pääsääntöisesti täyssähköisiä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: Kh

Kh: Kv

Kv: -